

Postbudet, poeten og skønheden

Afsked med den fremmede i Michael Radfords Postbudet.

Skuespilleren og instruktøren Massimo Troisi fik sin sidste rolle som en moderne Cyrano i vennen Michael Radfords *Postbudet*, men egentlig ønskede Radford allerede at bruge skuespilleren til hovedrollen i sin instruktørdebut *Another Time Another Place* (83), hvor italienske krigsfanger vender op og ned på livet i det yderste, ugæstfrie Skotland. Der trækker op til storm, da den skotske kulde og den italienske varme støder sammen, og en gift kvinde indleder en affære med den ene af de fremmede. Ligesom italienerne er fremmede i denne film, bliver Winston Smith i Radfords næste film *1984* (84) i allerhøjeste grad fremmed for sit eget samfund. Et samfund, der kun kan opretholde sig selv ved at kontrollere de to ting, der skaber individet - nemlig ordene og seksualiteten. I Radfords tredje film *Farligt forfald* (87) er englænderne i 1940'ernes Kenya en fremmed livsform, der langsomt går til i egen dekadence.

af Henrik Uth Jensen

I disse tre film er den fremmede nøglefiguren, mens en manglende evne til at tilpasse sig bliver skæbnesvanger. *Postbudet* lægger sig i forlængelse af tematikken i de tidligere film, men med en helt ny indgangsvinkel til stoffet.

Midlertidigt postbud med cykel søges. Stedet er en lille italiensk ø. Året er 1952. Mario er en lidt sendrægtig ungar, der ikke har lyst til at blive fisker som sin far. I stedet får han arbejde som postbud for den nyligt arriverede eksildigter Pablo Neruda. Han bringer denne breve fra hele verden og undrer sig over, at de alle kommer fra kvinder. Med tanke på poesiens effekt på kvinder kaster Mario sig over Nerudas digte. Efterhånden som han staver sig igennem værkerne, trænger han ind

i en ny verden. Han trænger sig også langsomt ind på den berømte digter, der lærer ham om metaforer og den poesi, der ligger latent i verden. Da han selv vil være digter, giver Pablo ham følgende råd: 'Gå langsomt langs kysten ned til bugten.' Her opdager postbudet, at verden er et arsenal af metaforer. De kommer bare først til live, når man oplever den.

Mario møder den skønne Beatrice, der betjener ham i den lokale bar uden at han er i stand til at ytre andet end: 'Hvad hedder du?' Hun svarer, og han gentager mundlamt: 'Beatrice Russo!' Der er ikke meget poesi over den samtale, men igen bliver ordene ladet med mening, og Beatrice bliver for ham en slags kærlighedens metafor. Og navnet - Beatrice Russo - bliver for ham øens egentlige under. Han søger straks hjælp hos poeten, der dog ikke uden videre kan skrive et kærlighedsdigt til en kvinde, han ikke elsker, ja end ikke har mødt, så Mario må gøre det selv. Han fanger hende en stille

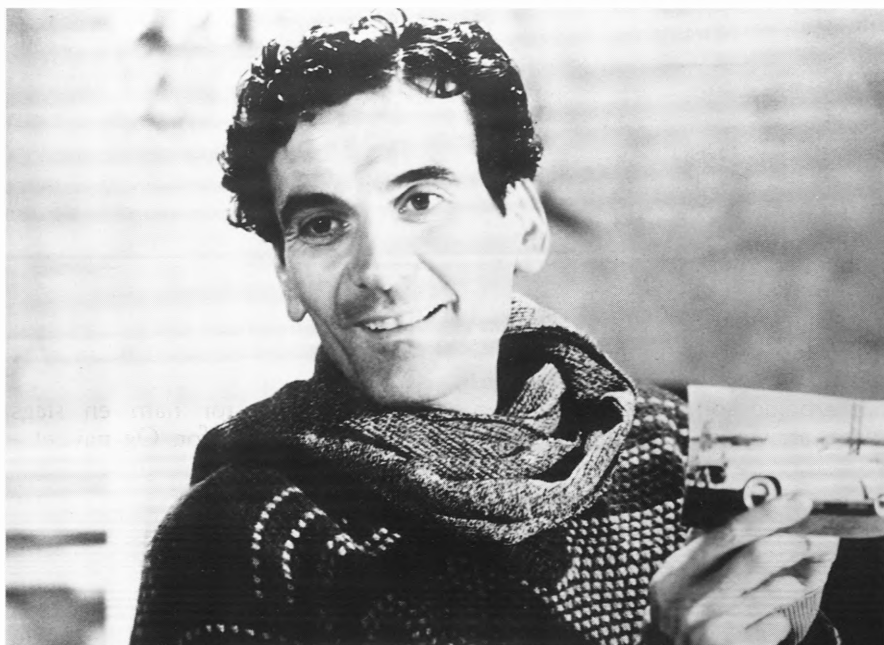
stund ved havet og overdænger hende med metaforer. Og miraklet indtræffer: Det virker.

Uheldigvis har Beatrice en gammel tante, der vogter hende som en drage, og ikke anser Mario for et passende parti. Hun opsøger oprørt poeten. 'Han har tændt hende som en ovn med sine metaforer.' Poeten forsøger at slå det hen, men når en mand har rørt dig med sine ord, er hænderne ikke langt væk. Og ganske rigtigt: Mario bliver gift med sin Beatrice. Hvis *Postbudet* havde været en ordinær kærlighedshistorie, kunne filmen passende slutte her, men det er historien om venskabet mellem to mænd.

På bryllupsdagen kommer den glædelige meddelelse, at Pablo kan vende tilbage til Chile. Han forlader sit eksil og sin ven, der står alene tilbage med sin kone, sin 'svigermor' og sin kommunistiske chef, der ligeledes lidenskabeligt dyrker digteren. Der går år, uden at de hører noget fra poeten, og Mario må erkende, at de to aldrig skal mødes igen.

Sammen med chefen indspiller han et bånd med øens lyde til poeten. Små og store bølger, vinden i buskene, lyden af en stjernehimmel og den endnu ufødte Pablitos hjertebanken. Et slags poetisk grundmateriale, som gennem digteren er blevet synligt for postbudet. Han har lært at se verden. Ligesom han har

Massimo Troisi får hjælp af Philippe Noiret til at indtage den indtagende Maria Grazia Cucinotta (fjorrig side). Herunder: Massimo Troisi som postbudet.

bragt digteren breve fra verden, har denne bragt ham verden.

Verden som metafor

Inden Beatrice træder ind i postbudets univers, rejser han det essentielle spørgsmål, om verden er en metafor for noget andet? Digteren bliver svar skyldig og lover at tænke over det til næste dag, men da først Mario har mødt Beatrice, mister han interessen for spørgsmålet. De to venner glemmer spørgsmålet, men den opmærksomme tilskuer bemærker, at filmen alligevel giver et svar. En akademisk anlagt kritiker kunne her passende udfolde betydningen af metaforer for en forståelse af verden, men vi vil nøjes med at konstatere, at mens poeten viser sprogets kraft, viser kvinden 'sprogets begrænsning'. Hun er den verden, poeten griber efter.

Venskabet

Digteren er en verdensborger og tilpasser sig let. Modsat Radfords tidligere hovedpersoner er Pablo ikke i konflikt med sin omverden, så selvom han lever i eksil i et fremmed land og en fremmed kultur, er han ikke i egentlig forstand fremmed. I Antonio Skármetas romanforlæg 'Brændende tålmodighed' udspiller handlingen sig på digterens chilenske hjemegn. Med omplantningen til Italien betoner filmatiseringen den geografiske og mentale afstand mellem poeten og hans omgivelser og styrker dermed

skildringen af hans venskab med postbudet. Også alderforskellen mellem de to er mindsket. Dels er hovedpersonen modsat bogens Mario ingen teenager, og dels er handlingen flyttet tilbage til 1952, hvor den virkelige Neruda faktisk boede i Italien. Den geografiske omplantning betyder også en fornuftig nedtoning af den politiske og historiske baggrund, ligesom også forlæggets underfundige humor og saftspændte erotik trænges i baggrunden af ordenes rikochetteren mellem de to mænd. Det drejer sig ikke længere om en fremmed, der ikke kan komme overens med omgivelserne, men om det umage venskab mellem to mænd, der på overfladen intet har tilfælles.

Beatrice beklager sig inden brylluppet over, at det er vigtigere for Mario at have Pablo som forlover end hende som brud. Heri fanges ironisk filmens kerne: Den viser os påny, at et venskab kan være ligeså dyrebart som et kærlighedsforhold.

Hvor de tre første film tager udgangspunkt i den fremmede, er udgangspunktet nu den, som han møder. Venskabet er langsomt blevet bygget op, og så drager den fremmede bare bort. Det skaber en situation, vi vel alle genkender, men som man på film kun møder i tragiske og halvpatetiske *slutninger*, som i f.eks. *Shane, den tavse rytter*. Det er den situation, der bedst kan opsummeres med et tvivlende: 'Livet går videre.' Her ser vi bare hvordan.

Mario forsøger at udfylde tomrummet efter den fremmede med sin digtning og sine lydoptagelser, mens han overvejer, om han har forvekslet et bekendtskab med et venskab. Vi forstår, at det har han ikke, og skønt de to aldrig mødes igen, er den fremmede aldrig langt borte i hans tanker.

Postbudet er naturligvis tilegnet Massimo Troisi. Selvom han efterlader et tomrum, ingen film kan udfylde, kunne man vanskeligt forestille sig et smukkere og mere passende punktum.

Postbudet (Il Postino) Italien-Frankrig 1994
I: Michael Radford. M: Anna Pavignano, Michel Radford, Furio Scarpelli, Giacomo Scarpelli & Massimo Troisi (efter Ardiente Paciencia af Antonio Skármeta). P: Mario Cecchi Gori, Vittorio Cecchi Gori & Gaetano Daniele. F: Franco di Giacomo. Kl: Roberto Perpignani. Mu: Luis Enrique Baraldi. Medv: Massimo Troisi, Philippe Noiret, Maria Grazia Cucinotta. Længde: 108 min. Udl: Buena Vista International. Premiere: 12. Januar 1996.